

FB/WW

Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu Sekretariat Dyrektora Generalnego		
WPLYNEŁO DNIA	16. KWI. 2009	WPLYNEŁO DNIA
L. dz.		
zał.		

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W POZNANIU

Poznań, dnia 15 kwietnia 2009 r.

SEKRETARIAT Wojewody Wielkopolskiego
Wpl. dnia 16 KWI. 2009
L. dz. Sekr. I. ....
Termin załatw. 54.330/09F

61-662 Poznań, ul. Dożynkowa 9H
 (61) 64 63 800, fax (61) 64 63 801

P/08/152
 LPO 410-07-01/09

Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu Wydział Finansów i Budżetu		
WPLYNEŁO DNIA	27. 04. 2009	WPLYNEŁO DNIA
L. dz.		
zał.		

Pan
Piotr Florek
Wojewoda Wielkopolski

Szanowny Panie Wojewodo,

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu skontrolowała Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu, zwany dalej „Urzędem”, w zakresie wykonania budżetu państwa w 2008 r. w części 85/30 – województwo wielkopolskie.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 3 kwietnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wojewodzie niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami wykonanie w 2008 r. przez Wojewodę Wielkopolskiego budżetu państwa w części 85/30.

1. Uzyskane dochody w części 85/30 budżetu państwa w 2008 r. wyniosły 172.852,7 tys. zł i stanowiły 126,1% dochodów planowanych. Dochody wyższe od zaplanowanych uzyskano w 12 działach, z tego największy wzrost osiągnięty został w dziale 700 – *Gospodarka mieszkaniowa* o 19.768,9 tys. zł (w związku z wyższymi wpływami z opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowych i trwałe zarząd nieruchomościami gruntowymi oraz z najmu, dzierżawy i sprzedaży budynków Skarbu Państwa, a także z przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości), w dziale 750 – *Administracja publiczna* o 7.503,5 tys. zł (w związku z większymi wpłatami z tytułu

grzywnien, mandatów i kar pieniężnych od osób fizycznych oraz opłatami paszportowymi) i w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo o 1.099,9 tys. zł (w związku z wyższymi wpływami z usług w zakresie ochrony roślin i weterynarii oraz z opłat melioracyjnych). W ocenie NIK, wyższe od planowanego wykonanie dochodów nie było możliwe do oszacowania na etapie prac planistycznych.

W ramach planu dochodów budżetu państwa w części 85/30, jednostkowy plan dochodów wykonany został przez Wojewodę Wielkopolskiego, jako dysponenta III stopnia, w wysokości 10.842,2 tys. zł (109,9%). Rozliczenia z tytułu uzyskiwanych dochodów *Urząd* prowadził na bieżąco i terminowo, przekazując w 2008 r. na centralny rachunek budżetu państwa, całość zrealizowanych dochodów. W wyniku sprawdzenia 22 przypisów należności, w wysokości ogółem 476,2 tys. zł (stanowiącej 3,7 % należności dysponenta III stopnia), NIK ustaliła, że wymierzono je prawidłowo. Spośród tych przypisów, uregulowane zostały należności w wysokości 35,3 tys. zł, a kwotę 85,9 tys. zł *Urząd* objął windykacją. Brak wpływów z pozostałych należności przypisanych, był w ocenie NIK uzasadniony ze względu na stan prowadzonych postępowań.

NIK zwraca uwagę na wzrost należności pozostałych do zapłaty i zaległości netto w stosunku do 2007 r. odpowiednio o 14,7% (o 20.264,3 tys. zł) i o 18,3% (o 23.888,2 tys. zł), z tego, u dysponenta III stopnia należności do zapłaty wzrosły o 56,1% (o 701,6 tys. zł), a zaległości – zaledwie o 0,5%. Największy przyrost zaległości (o 27.402,1 tys. zł), nastąpił natomiast w dziale 852 – *Pomoc społeczna*, w związku z niską skutecznością działań windykacyjnych podejmowanych przez gminy wobec dłużników alimentacyjnych.

2. Wydatki budżetowe w części 85/30 budżetu państwa zostały zrealizowane w kwocie 2.187.899,6 tys. zł, stanowiącej 135% wydatków według ustawy budżetowej i 95,5% planu po zmianach, z tego wydatki *Urzędu* – dysponenta III stopnia zostały wykonane w 98,8% (70.632,2 tys. zł). W odniesieniu do wydatków zrealizowanych przez *Urząd*, jako dysponenta III stopnia, szczegółową kontrolą objęto kwotę 5.877,7 tys. zł (20,5% badanej próby wydatków). NIK pozytywnie ocenia wykonanie tych wydatków pod względem legalności i celowości.

NIK ustaliła, że zmiany w planie finansowym wydatków, realizowanym przez dysponenta III stopnia w pięciu kontrolowanych rozdziałach, były wprowadzone zgodnie z przepisami art. 148 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.).

Ostatnia zmiana planu finansowego wydatków w rozdziale 75011 – *Urzędy wojewódzkie* została dokonana decyzją Dyrektora Generalnego *Urzędu* z dnia 29 grudnia 2008 r. W zmianie tej uwzględniono wcześniej zrealizowane wydatki. Analizując wydatki wykonane w grudniu 2008 r. (zatwierdzone do wypłaty przez Dyrektora Generalnego *Urzędu* i Główną Księgową *Urzędu*) ustalono, że w siedmiu paragrafach klasyfikacji budżetowej (*wydatków*), zostały poniesione wydatki w wysokości przekraczającej odpowiednie kwoty wynikające z planu aktualnego na dzień 5, 16, 18 i 23 tego miesiąca (odpowiednio o 57.861,76 zł, 63.338,54 zł, 42.552,61 zł i 102.239,27 zł). W ocenie NIK, dokonanie wydatków z przekroczeniem granic określonych w aktualnym (*na czas ich dokonania*) planie finansowym, stanowi naruszenie zasady gospodarki finansowej, o której mowa w *art. 138 pkt 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych*. Z ww. kwot wydatków przed stosowną zmianą planu finansowego, tylko kwota 2.411,40 zł. (w § 4610), dotyczyła płatności wynikających z orzeczeń sądowych, co w świetle dyspozycji *art. 139 ust. 1 ustawy o finansach publicznych* było usprawiedliwione. Przyczyną dokonywania wydatków z przekroczeniem wielkości planowanych, jak wskazały w wyjaśnieniach osoby zatwierdzające te wydatki, była konieczność terminowego regulowania zobowiązań *Urzędu*.

Dokonywanie wydatków (*ze wskazanym wyżej wyjątkiem*), z przekroczeniem posiadanego upoważnienia, jakim w przypadku *Urzędu* jest plan finansowy wydatków, wyczerpuje znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych, o którym mowa w *art. 11 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych* (Dz. U. Nr 14, poz. 114 ze zm.).

Wydatki majątkowe zaplanowane w budżecie państwa w części 85/30 w wysokości 145.086,7 tys. zł zostały zrealizowane w 97,1% (140.875,3 tys. zł). Niższe wykonanie planu wynikało z konieczności wstrzymania robót budowlano-montażowych w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Koninie z powodu opóźnienia zakupu aparatury RTG, a także z faktu rezygnacji przez trzy jednostki samorządu terytorialnego z budowy obiektów i urządzeń sportowych objętych programem „*Moje Boisko – Orlik 2012*”.

Ustalenia kontroli NIK wykazały, że spośród 25 inwestycji budowlanych, sfinansowanych z budżetu państwa w części 85/30 w kwocie 29.839,0 tys. zł, dla dwóch (dotyczących adaptacji budynków Środowiskowego Domu Samopomocy w Trzemesznie oraz Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Poznaniu) sfinansowanych w kwocie 2.299,6 tys. zł, brak było programów inwestycji, określonych w § 6 *ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu*

i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa (Dz. U. Nr 120, poz. 831). Natomiast dla dwóch kolejnych inwestycji o wartości 516,6 tys. zł (dotyczących modernizacji budynku Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w Poznaniu oraz rewitalizacji i rozbudowy oczyszczalni w Ośrodku Edukacji Przyrodniczej w Chalinie), sporządzone programy nie zawierały elementów wymaganych przepisami § 6 ust. 1 pkt 1 lit. c, f i g przywołanego rozporządzenia. NIK zwraca uwagę, że Wydział Finansów i Budżetu Urzędu nie egzekwował od wszystkich inwestorów w 2008 r. obowiązków w tym zakresie.

Zrealizowane przez Urząd – dysponenta III stopnia, wydatki majątkowe w kontrolowanych rozdziałach: 60031 – Przejścia graniczne, 75011 – Urzędy wojewódzkie, 75414 – Obrona cywilna i 75421 – Zarządzanie kryzysowe, na łączną kwotę 5.537,4 tys. zł, były ujęte w planie wydatków majątkowych Urzędu. NIK zwraca uwagę na fakt zrealizowania tych wydatków dopiero pod koniec roku, z tego w rozdziałach: 60031, 75414 i 75011 wydatkowano ponad 99% środków planowanych, a w rozdziale 75421 – 68%. Wydatki na zakupy towarów i usług zrealizowano również w całości w ostatniej dekadzie grudnia 2008 r. Analogiczną sytuację NIK stwierdziła w odniesieniu do wydatków w rozdziale 60031, § 4270 – zakup usług remontowych i rozdziale 75046 – Komisje egzaminacyjne, § 4300 – zakup usług pozostałych. Przyczyną powyższego stanu było skumulowanie umownych terminów realizacji zakupów i robót w grudniu 2008 r.

Zobowiązania budżetu w części 85/30 wynosiły na koniec 2008 r. 13.513 tys. zł i w porównaniu do 2007 r. wzrosły o 61,8%, z tego zobowiązania dysponenta III stopnia stanowiły 4.433,6 tys. zł (wzrost o 59,2%). Zobowiązania te nie były jednak wymagalne. Urząd nie ponosił również w ciągu roku wydatków z tytułu odsetek za nieterminowe płatności.

W wykazie wydatków niewygasających, ustalonym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2007 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2007 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. Nr 241, poz. 1760), ujęto dla województwa wielkopolskiego sześć zadań na łączną kwotę 30.496,6 tys. zł oraz wydatki na finansowanie zadań, programów i projektów realizowanych z budżetu Unii Europejskiej („UE”), na łączną kwotę 11.303,7 tys. zł. Urząd otrzymał z tych środków łącznie kwotę 37.982,6 tys. zł, z której wykorzystał 98,9%. Z tego dysponent III stopnia zrealizował wydatki w wysokości 748,2 tys. zł. Z kwoty niewykorzystanych środków, Urząd, z opóźnieniem wynoszącym dziewięć dni, w stosunku do terminu określonego w art. 157 ust. 9 ustawy o finansach publicznych, zwrócił kwotę 22.183,85 zł. Nieprawidłowość ta spowodowana była opóźnieniem w zwrocie tej kwoty przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego. W związku

z opóźnieniami w wykonaniu zadań finansowanych z budżetu UE, do realizacji w 2009 r. zostały przeniesione środki w wysokości 1.413,3 tys. zł.

W ocenie NIK, realizacja założeń *Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich*, przebiegała prawidłowo. Raporty z realizacji *Programu*, przekazywane do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, przedstawiały rzetelne dane. Na realizację *Programu* Wojewoda przekazał 16 gminom całość środków w wysokości 1.235,3 tys. zł, co było zgodne również z wnioskami złożonymi przez Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poznaniu oraz z decyzjami Ministra Finansów.

Kontrola NIK wykazała, że nie wykorzystano całości środków na realizację czterech projektów finansowanych z Programu Operacyjnego Pomocy Technicznej w ramach perspektywy finansowej na lata 2007–2013 (wykorzystano jedynie 69,5% środków). W największym stopniu na niski poziom wykorzystania tych środków rzutowała realizacja projektu pn. „*Finansowanie kosztów zatrudnienia pracowników Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji w województwie wielkopolskim*”. W projekcie tym nie wykorzystano 317,5 tys. zł, w związku z nieosiągnięciem zakładanego poziomu zatrudnienia pracowników Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji w latach 2007–2008.

3. NIK pozytywnie ocenia przekazanie i rozliczenie dotacji z budżetu państwa dla jednostek samorządu terytorialnego („*jst*”). Z zaplanowanej kwoty w wysokości 1.888.425,4 tys. zł zostały one zrealizowane w 95,1% (1.795.060,7 tys. zł). W wyniku przeprowadzonych przez *Urząd*, w 2008 r., kontroli nie stwierdzono przypadków wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem lub niepełnej realizacji przez *jst* zadań dotowanych z budżetu państwa.

NIK nie wnosi uwag do przebiegu procedur udzielenia przez *Urząd* dotacji organizacjom pozarządowym, które zaplanowano w wysokości 2.275,2 tys. zł, a wykorzystano w 98,9%. Kontrola dokumentacji 11 umów z organizacjami pozarządowymi, o wartości 368,7 tys. zł, wykazała, że otrzymane środki odbiorcy dotacji wykorzystali na określone w umowach zadania. NIK zwraca jednak uwagę, że wykorzystanie dotacji, w łącznej wysokości 21.089 zł przez dwie organizacje nastąpiło po upływie terminów określonych w umowach. W odniesieniu do jednej z tych organizacji (Fundacja „*Bahtale Roma – Szczęśliwi Cyganie*”) Wojewoda wystąpił o zwrot dotacji, natomiast w stosunku do Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918–1919 (dotacja na kwotę 19.759 zł), do dnia zakończenia kontroli, nie skorzystano z uprawnień przysługujących na podstawie § 7 i 8 umowy.

4. Na zadania związane z prywatyzacją, poniesiono kwotę 4,3 tys. zł (61,4% planu), a wydatek ten zgodny był z przepisami *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 czerwca 1997 r. w sprawie zakresu analizy spółki oraz przedsiębiorstwa państwowego, sposobu jej zlecenia, opracowania, zasad odbioru i finansowania oraz warunków, w razie spełnienia których można odstąpić od opracowania analizy* (Dz. U. Nr 64, poz. 408 ze zm.). Z ustaleń kontroli NIK wynika, że w 2008 r. nie sprywatyzowano żadnego przedsiębiorstwa, sześć przedsiębiorstw wykreślono z rejestru przedsiębiorstw w związku z zakończeniem procesu komercjalizacji, a w stosunku do jednego zakończono postępowanie upadłościowe.

5. Wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi, w jednostkach podległych Wojewodzie Wielkopolskiemu, wyniosły 125.924,3 tys. zł (97,1% planu po zmianach), z tego w *Urzędzie* – dysponencie III stopnia, na wynagrodzenia wydatkowano 36.138,7 tys. zł (98,8% planu po zmianach), przy przeciętnym zatrudnieniu niższym o 288 osób (o 29,3%) od planowanego limitu, wynoszącego 983 osoby. *Urząd* prawidłowo naliczył i odprowadził składki na ubezpieczenie społeczne, Fundusz Pracy i Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych („PFRON”).

Zastrzeżenia NIK budzi natomiast ewidencjonowanie odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (w wysokości 825.164,9 zł) oraz wpłat na PFRON (w wysokości 242.290,7 zł) na koncie 201 – *Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami*, zamiast na kontach służących do rejestrowania rozrachunków pozostałych, określonych w *załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych* (Dz. U. Nr 142 poz. 1020 ze zm.). Przedmiotowe odpisy i wpłaty nie odpowiadają bowiem treści ekonomicznej operacji gospodarczych jakie można ujmować na tym koncie, zgodnie z opisem konta w *załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia*.

6. W ocenie NIK, łączne sprawozdania budżetowe za 2008 r. zostały sporządzone rzetelnie. Informacje w nich wykazane odzwierciedlały stan rzeczywisty i odpowiadały danym zawartym w sprawozdaniach jednostkowych oraz w ewidencji księgowej *Urzędu*.

NIK zbadała poprawność sporządzania i ewidencji dowodów księgowych (*zgodność*) oraz zasad prowadzenia ewidencji księgowej (*wiarygodność*). Badanie przeprowadzono na podstawie 209 zapisów księgowych na łączną kwotę 18.210.534,11 zł (spośród populacji 5.232

zapisów o wartości 28.659.526,79 zł.). Na tej podstawie NIK pozytywnie oceniła wiarygodność prowadzenia ewidencji księgowej.

Natomiast w badanej próbie stwierdzono 14 niepoprawnych zapisów lub dowodów księgowych na łączną kwotę 5.607.005,41 zł. Nieprawidłowości te polegały m. in. na wprowadzeniu do ksiąg błędnych dat operacji gospodarczych (trzy zapisy na kwotę 605.382,72 zł) i błędnych numerów identyfikacyjnych dowodów (pięć zapisów na kwotę 514.499,31 zł), czym naruszone zostały przepisy *art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.)*. Natomiast trzy dalsze zapisy księgowe na kwotę 4.377.475,35 zł dokonane zostały na podstawie dwóch dowodów księgowych, na których dokonano poprawek lub korekt, bez wskazania dat ich dokonania, co stanowiło naruszenie przepisów *art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości*. Z tych względów NIK negatywnie ocenia zgodność ksiąg rachunkowych *Urzędu* – dysponenta III stopnia.

Księgi rachunkowe *Urzędu* dotyczące dysponenta III stopnia, prowadzone były w sposób sprawdzalny i na bieżąco, a ich treść została prawidłowo przeniesiona na bieżące i roczne sprawozdania budżetowe.

7. Z protokołów inwentaryzacji części składników majątku *Urzędu* (należności z tytułu dochodów budżetowych w wysokości 2.057,4 tys. zł, inwestycje rozpoczęte o wartości 5.341,2 tys. zł i nieruchomości będące w użytkowaniu *Urzędu* o wartości 30.068,4 tys. zł) wynika, że inwentaryzacje te zostały przeprowadzone z naruszeniem postanowień zarządzenia nr 33/08 Dyrektora Generalnego *Urzędu* z dnia 11 grudnia 2008 r. gdyż nie został zachowany termin ich zakończenia (15 stycznia 2009 r.), określony w przywołanym *zarządzeniu*. Z ww. dokumentów wynika bowiem, że inwentaryzacje te zakończyły się dopiero 12 i 13 lutego 2009 r.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. *Wzmocnienie nadzoru nad sukcesywnym dokonywaniem wydatków w ramach ustalonego planu.*

2. *Podjęcie działań organizacyjnych mających na celu egzekwowanie przestrzegania wymogów określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa (w zakresie posiadania zaakceptowanych programów inwestycji).*

3. *Egzekwowanie postanowień umów o dotacje od organizacji pozarządowych w przypadkach niedotrzymania przez te podmioty warunków umownych.*

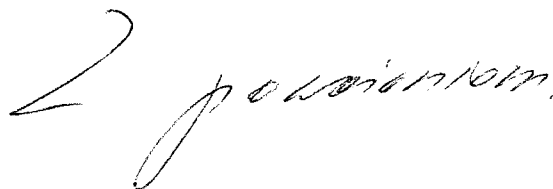
4. Ewidencjonowanie odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz wpłat na PFRON na kontach służących do rejestrowania rozrachunków pozostałych.

5. Zwiększenie nadzoru i kontroli w zakresie zapewnienia prawidłowego sporządzania i ewidencjonowania dokumentów księgowych.

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wojewodę, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Wojewodzie prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
w Poznaniu

Jan Kottun